

Vytvoření standardů kvality výchovně vzdělávací práce ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy včetně výchovně vzdělávacích programů

Anotace k projektu

V současné době neexistují závazné standardy kvality v oblasti výchovně vzdělávací práce s dětmi ve věku tří až osmnácti let svěřených do péče školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy (dále zařízení). Cílem projektu je jednak **standardizace výchovně vzdělávací práce v zařízeních**, definování minimálních standardů prostorové a hmotné vybavenosti a dále **vytvoření rámcových výchovně vzdělávacích programů a pilotní ověření funkčnosti ve vybraných zařízeních**.

Ke spoluúčasti v projektu budou zařízení vybrána podle jednoznačně vyspecifikovaných kritérií, primárně zohledňujících všechny typy zařízení (s ohledem na odstupňovaný rozsah specifických potřeb dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami), míru rizikovosti v interakci při integraci do intaktní společnosti u většiny umístěných dětí, typy lokalit, v nichž jsou zařízení umístěna (velké město, malé město, obec, apod.) a podle dalších kritérií, která budou určena, m.j. podle posledních údajů výzkumu, které realizuje MV a MŠMT, podle závěrů výzkumu ESPAD (protidrogová prevence) apod.

Dále bude proveden screening nejčastěji řešených výchovných situací a sběr dat zaměřený na dosavadní opatření a strategie řešení. Následně bude vytvořeno nejméně 5 výchovně vzdělávacích programů pro jednotlivé skupiny dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s problémy socializace, a to v odstupňovaném rozsahu.

V neposlední řadě bude projekt ověřovat navržené výchovně vzdělávací postupy v praxi a z případných selhání bude formulovat i metodologické texty, které budou určeny pracovníkům všech zařízení.

1. Typ projektu:

Individuální národní projekt - I. fáze (II. fáze – projekt individuální ostatní)

2. Zdůvodnění projektu:

V současné době neexistují závazné standardy kvality v oblasti výchovně vzdělávací práce s dětmi ve věku tří až osmnácti let svěřených do péče školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy (dále jen zařízení). Stává se tak, že práce s dětmi v zařízeních není vždy systémová.

Vytvoření standardů přispěje zásadním způsobem k hodnocení kvality a efektivity práce jednotlivých zařízení, napomůže jejich řízení a zajistí srovnatelné podmínky umístěným dětem .

Absence rámcových výchovně vzdělávacích programů (dále RVVP) neumožňuje standardní přístup k dětem podle míry jejich specifických vzdělávacích potřeb. Uplatnění RVVP by tedy mělo zajistit jednotný společný základ výchovně vzdělávacích činností v jednotlivých typech zařízení a získání kompetencí, které dítěti umožní co nejlepší zařazení nebo návrat do běžného života po ukončení pobytu v zařízení.

3. Podporovaná aktivita, ke které se projekt vztahuje včetně označení prioritní osy a příslušné oblasti podpory

Prioritní osa 4 Systémový rámec celoživotního učení

Oblast podpory 4.1 Systémový rámec počátečního vzdělávání

Podporovaná aktivita Vytvoření a pilotní ověření výchovně-vzdělávacích programů v zařízeních ústavní a ochranné výchovy ve školství

4. Cíle projektu

- vytvoření rámcových výchovně vzdělávacích programů a jejich pilotní ověření ve vybraných zařízeních,
- zlepšení systému práce s dětmi v zařízeních, zajištění jednotných a standardních podmínek pro výchovu a vzdělávání

5. Cílová skupina

- děti a žáci z vybraných výchovných zařízeních ve věku od 3 do 18 let

Výchovně vzdělávací programy pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v odstupňovaném rozsahu podle zákona, určené dětem žijícím v zařízeních:

- Samostatně přiměřeně věku, případně samostatně vyžadující občasnou kontrolu
- Vyžadující občasné vedení a stálou kontrolu
- Nesamostatné vyžadující stálou kontrolu
- Vyžadující soustavnou intenzivní individuální péči
- Vyžadující péči při zvládání různých forem závislostí paralelně přítomných výchovným problémům, případně zatíženým psychiatrickým, resp. neurologickým onemocněním

Typy zařízení, ve kterých je realizace projektu plánovaná:

- Diagnostické ústavy (DDÚ, DÚM), celkem: 14 zařízení
předpokládaný počet zařízení zapojených do realizace projektu: 5
- Dětské domovy (DD), celkem: 150 zařízení
předpokládaný počet zařízení zapojených do realizace projektu: 30
- Dětské domovy se školou (DDŠ), celkem: 29 zařízení
předpokládaný počet zařízení zapojených do realizace projektu: 10
- Výchovné ústavy (VÚ), celkem: 34 zařízení
předpokládaný počet zařízení zapojených do realizace projektu: 15

6. Výsledky a výstupy projektu a přidaná hodnota (čeho konkrétně bude na základě realizace projektu dosaženo)

- standardizace výchovně vzdělávací práce v zařízeních, včetně jejich materiálového a technického vybaven,
- návrh na úpravy výchovné péče,
- ověření funkčnosti navržených RVVP v podmínkách konkrétního zařízení,

Výstupy:

- 5 rámcových výchovně vzdělávacích programů, pilotně ověřených,
- 3 vzdělávací moduly, metodické materiály, vzdělávací programy,
- 1 webový portál

Výsledky:

- standardy pro jednotlivé typy zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školství,
- novelizace zákona

Přidaná hodnota:

Na základě závěrů projektu bude novelizován zákon o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy a příslušné podzákoné normy. Budou inovovány pedagogické a psychologické metody práce s dětmi v zařízeních a zároveň budou determinovány přesahy činnosti zařízení do běžného života, v čemž bude učiněn prostor pro interakce s dalšími resorty, které s dětmi s nařízenou ústavní nebo ochrannou výchovou pracují. Toto vše bude významně zohledněno při tvorbě systému péče o rizikové děti, který v současné době u nás chybí.

7. Udržitelnost projektu

- vytvořené a pilotně ověřené RVVP budou převzaty ostatními zařízeními stejného typu

8. Náklady na projekt

Celkové náklady projektu: 20 mil. Kč

9. Klíčové aktivity projektu s odhadem potřebných finančních prostředků u každé z nich

Aktivita I. – výběr zařízení – 0,2 mil. Kč

- na základě jednoznačně vyspecifikovaných kritérií budou vybrána výchovná zařízení podle výše popsaných kritérií (s ohledem na odstupňovaný rozsah specifických potřeb dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami)

Aktivita II. – screening, sběr dat – 0,8 mil. Kč

- screening nejčastěji řešených výchovných problémů,
- sběr dat - dosavadní opatření a strategie řešení, vyhodnocení

Aktivita III. – vytvoření standardů výchovně vzdělávací práce ve školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, včetně RVVP – 6 mil. Kč

Aktivita IV. – mimovýukové výchovné aktivity – 5,5 mil. Kč

- práce s dětmi mimo vyučování, které povedou k efektivnějšímu osvojování klíčových kompetencí,
- spolupráce s NNO, které se zabývají zájmovými programy pro mládež, které mohou pozitivně ovlivňovat abreakci a využívání extrakurikulárních aktivit zejména ve prospěch získání sociální kompetence a kompetence k řešení problémů

Aktivita V. – DVPP – 4,5 mil. Kč

- DVPP určené odborným pracovníkům (především speciálním pedagogům, učitelům, vychovatelům) v jednotlivých typech zařízení, která jsou zapojena do realizace projektu,
- vytvoření standardu

Aktivita VI. – publicita projektu – 3 mil. Kč

- průběžně - publicita projektu v souladu s pravidly publicity projektů spolufinancovaných z ESF, KoP
- 2 konference

- 3 pracovní setkání

10. Garant projektu

Příjemce podpory: MŠMT, Odbor speciálního vzdělávání a institucionální výchovy (O 24)

11. Celková doba realizace projektu

Projekt je plánován na 3 roky

12. Předpokládaný termín zahájení realizace projektu

Začátek realizace projektu je plánován na I. polovinu roku 2008